

DRUGA MEĐUNARODNA NAUČNA KONFERENCIJA “DRUŠTVENE DEVIJACIJE”

TEMA SKUPA: ANOMIJA DRUŠTVA I POSLJEDICE

Zaključci sa održane konferencije

Na konferenciji koja je održana 13. i 14. oktobra 2017. godine u Banja Luci od ukupno 65 prijavljenih tema prezentovano je 48. Uzimajući u obzir debate koje su se vodile na sesijama, kao i dostavljene zaključke od strane moderatora sumirali smo sve dostavljene materijale i donijeli određene zaključke koje ukazuju na pravce neophodne za djelovanje kako onih institucionalnih, tako i onih vaninstitucionalnih faktora, a sve u cilju prevazilaženja disfunkcionalnosti društva.

Multidisciplinarni pristup ispoljen je kroz razmatranje problema socijalnih devijacija iz ugla nekoliko naučnih disciplina (pravo, kriminologija, penologija, pedagogija, psihologija, specijalna pedagogija, sociologija, socijalni rad, komunikologija).

Zahvaljujući tome, kao i ravnopravnom učešću kolega različitih akademskih zvanja kvalitetno su “ukrštena” različita saznanja iz oblasti etiologije, predupređenja i suzbijanja devijacija.

Na osnovu izloženih radova konstatovano je da devijantno ponašanje predstavlja proces u kome različiti bio-psiho-socijalni faktori predstavljaju rizik i prijetnju. Ovaj proces dobro je opisan izrazom “od djeteta do delinkventa”.

Sa aspekta prava i bezbjednosti ukazani su normativni akti koji ukazuju na način sprečavanja i suzbijanja devijantnih pojava. Dat je pregled domaćih, ali i stranih iskustava kada je u pitanju resocijalizacija prestupnika. Naglašene su zakonske regulative njihove prednosti, ali i određeni nedostaci. Posebno je dat akcenat na institucionalnim prevaspitnim tretmanima, posebno onim specijalnim koji se odnose na ovisnike i seksualne prestupnike.

Kada su u pitanju rizični faktori, u izlaganjima učesnika posebno je ukazano na opasnost disfunkcionalne porodice, ne zamenarujući i ostale faktore.

Na širok dijapazon rizičnih faktora ukazano je i kroz prikaz specifične heavy metal supkulture, čiji životni stil pogoduje razvoju devijantnosti.

Istaknuta je i izuzetno značajna uloga medija koji mogu uticati na reakciju javnosti na socijalne devijacije. Medijski prikaz mora počivati na profesionalnim i etičkim pravilima informisanja, uz poseban oprez da sloboda izražavanja ne bude zloupotrijebljena.

U pokušaju resocijalizacije delinkventnih prestupnika određenu ulogu imaju i disciplinski centri, pri čemu posebnu pažnju treba posvetiti strukturi porodica iz kojih dolaze korisnici, kako bi se utvrdili uzroci devijantnog ponašanja, ali i pronašli putevi za promjenu - u sadejstvu sa tim istim porodicama.

Ponuđena su i dva alternativna pristupa za rješavanje problema socijalnih devijacija kod mladih osoba: medijacija u socijalnom radu koju bi trebalo razvijati u centrima za socijalni rad i mentorski program “kao revolucionarna novost u sistemu maloljetničkog pravosuđa”.

Pored inovativnih rješenja, permanentan način sputavanja i prevencije devijantnosti jest očuvanje i njegovanje funkcionalne porodice kao “kolijevke ličnosti”.

Takođe, važna karika je i odgoj mladih kroz obrazovni sistem. Pored brojnih vaspitno-obrazovnih funkcija, škole treba da budu ustanove u kojima se različitost poštuje i prepoznaje kao prilika za međusobni razvoj mladih.

Stoga je i (de)stigmatizacija istaknuta kao faktor od izuzetne važnosti za uspješan proces socijalne reintegracije i resocijalizacije.

Kao jedan od ključnih zaključaka naglašeno je da prevencija socijalno neprilagođenog, devijantnog ponašanja mora da ima značajnije mjesto u društvu, kao i da programi resocijalizacije moraju da budu mnogo kvalitetniji i uspješniji, jer kazna bez tretmana nema nikakvu svrhu.

Banja Luka, 16.10.2017. godine

Organizacioni odbor